

בס"ד. ש"פ בשלח, יו"ד שבט, ה'תשד"מ

(הנחה בלתי מוגה)

באתי לגני אחותי כלה¹, ומביא כ"ק מו"ח אדמו"ר בעל ההילולא במאמרו ד"ה זה שניתן על ידו ליום ההסתלקות וההילולא שלו, דאיתא במדרש רבה² לגני לגנוני, למקום שהי' עיקרי בתחילה, דעיקר שכינה בתחתונים היתה, וע"י ז' הענינים הבלתי רצויים נסתלקה השכינה מלמטה למעלה עד לרקיע השביעי, ואח"כ עמדו שבעה צדיקים, מתחיל מאברהם אבינו, אחד הי' אברהם³, והורידו את השכינה מלמעלה למטה, עד שבא משה שהוא השביעי, וכל השביעין חביבין⁴, והורידה למטה בארץ, בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו. והמשכת השכינה למטה שע"י משה היתה בעיקר ובגילוי במעשה המשכן⁵, כמ"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, המשכת עיקר שכינה (ושכנתי) במשכן הגשמי, ביי"ג או בט"ו⁶ דברים הגשמיים שמהם נעשה המשכן, בתוכם כפשוטו, ועי"ז נפעל שיהי' גם ושכנתי בתוכם (לשון רבים) בתוך כאו"א מישראל כדרשת רז"ל⁷. וזהו צדיקים ירשו ארץ וישכנו לעד עלי⁸, דעבודת הצדיקים היא להשכיך ולהמשיך את השכינה (בחי' שוכן עד מרום וקדושי⁹) למטה בארץ (עלי') באופן של לעד, באופן נצחי [והיינו לפי שהמשכה היא ע"י העבודה דתורה ומצוות, והתורה היא נצחית¹²], הוי' ימלוך לעולם ועד¹³, מתחיל מהמשכת השכינה במשכן שעשה משה, שכל מעשי ידי משה הם נצחיים¹⁴.

(ב) **והנה** ע"פ מארז"ל הידוע עה"פ נורא עלילה על בני אדם¹⁵, מוכן, שז' הענינים הבלתי רצויים (מתחיל מחטא עה"ד) והסילוק שנעשה על ידם, היו בכוונה תחילה, והיינו שירידה זו היא צורך עלי', בכדי שהמשכת עיקר שכינה בתחתונים תהי' ע"י העבודה דישראל, אחותי כלה, כי, המשכת עיקר שכינה

(9) הובא בשם רז"ל בלקו"ת ר"פ נשא כ, סע"ב. ובכ"מ. וראה ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קרוב לתחילתו (ד"ה ושני פסוקים). אלשיך עה"פ תרומה שם ("שמעתי לומדים"). של"ה סט, א. רא, א. חלק תושב"כ תרומה שכה, ב. שכו, ב. וראה לקו"ש חכ"ו ע' 173 הערה 45.

(10) תהלים לז, כט.

(11) ע"פ נוסח התפלה — שחרית דשבת ויו"ט. וכשהש"ר שם: שוכן עד וקדוש שמו (ישעי' נו, טו).

(12) תניא רפי"ז.

(13) פרשתנו טו, יח.

(14) סוטה ט, א.

(15) תהלים סו, ה. תנחומא וישב ד. וראה תו"ח תולדות יג, א ואילך. ד"ה באתי לגני תשל"א (לעיל ח"א ע' כה ואילך).

(1) מאמר זה מיוסד בעיקרו על פרק הארכעה-עשר* מהמשך באתי לגני ה'ש"ת.

(2) שה"ש ה, א.

(3) שהש"ר שם. וש"נ.

(4) יחזקאל לג, כד.

(5) ויק"ר פכ"ט, יא.

(6) ראה גם סה"מ תרמ"ד ע' חצר. ד"ה באתי לגני

תש"מ בתחלתו (לעיל ח"א ע' שנט).

(7) תרומה כה, ח.

(8) יי"ג — תנחומא תרומה ה. שהש"ר פ"ד, יג.

זח"ב קמח, א. פרש"י ודעת זקנים מבעה"ת ר"פ תרומה. ט"ו — בחיי שם כה, ז. כלי יקר שם, ג.

(* הפרק השייך לשנה זו — ראה לעיל ח"א ע' vi וש"נ.

בתחתונים שע"י העבודה דישראל היא נעלית יותר מכמו שהיתה מצד עצמה בתחילת הבריאה. וטעם הדבר, כיון שהמשכה שלאחרי הסילוק נעשית ע"י העבודה דאתהפכא חשוכא לנהורא, וכאשר החושך נהפך לאור הנה עי"ז דוקא נעשה יתרון האור¹⁶ (בדוגמת העילוי דתשובה לגבי עבודת הצדיקים), כמאמר¹⁷ כד אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין, שע"י העבודה דאתכפיא ואתהפכא נמשך גילוי אור נעלה ביותר, שאופן הגילוי שלו הוא בבחי' רוממות, שלכן נקרא בשם אסתלק¹⁸. וזהו גם שהתחלת עשיית המשכן היא בענין הקרשים, דקרש הוא אותיות שקר, אלא שהוא בצירוף אחר (אחר דייקא, היפך ענין אחד¹⁹), והעבודה היא ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים²⁰, היינו, להפוך את השקר דעולם להיות קרש למשכן, ואת השטות דלעו"ז לשטות דקדושה (עצי שטים), שע"י נעשה המשכת עיקר שכינה בתחתונים באופן נעלה יותר מכמו שהי' בתחילת הבריאה.

ג) **וממשיך** בהמאמר²¹, שעש"ז נקראים ישראל צבאות הוי', וכמ"ש²² ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות הוי' מארץ מצרים. ויש לבאר קישור הענינים, כי, מה שישראל אינם מתפעלים מהחושך והשקר דעולם, ואדרבה, מהפכים אותו לקדושה, הרי זה ע"י העבודה דמס"נ וקב"ע, ולכן נקראים בשם צבאות, לשון חיל. וזהו גם קשר השם צבאות הוי' עם יציאת מצרים (שהרי התואר צבאות הוי' ניתן לישראל ביציאתם ממצרים דוקא²³), כי, העבודה בגלות מצרים, ועד"ז בכל הגליות שנקראו ע"ש מצרים²⁴ ע"ש שהם מצירות לישראל²⁴ (זיי מאכן איינג אידישקייט און אידן), היא באופן דקב"ע ומס"נ דוקא, שזהו ענין צבאות מלשון חיל. וממשיך לבאר²⁵ מה שישראל נק' בשם צבאות הוי', שהרי אין זה שם צבאות שהוא שם קדוש מז' השמות שאינן נמחקים²⁵, דשם זה נתגלה ע"י הנביאים²⁶, אבל בתורה לא נזכר שם צבאות, ונזכר רק צבאות הוי', שאינו לשון שם התואר כמו שם הוי' צבאות, אלא קאי על ישראל, שהם צבאות הוי', לשון סמוך, שהצבאות נטפל לשם הוי', והיינו בחי' הנצוצים שנתבררו בגלות דמצרים ונתעלו ליכלל בשם הוי'²⁷. והענין בזה, דהנה, העבודה בארץ מצרים היא לברר ולהעלות את הניצוצות שבמצרים, ערות הארץ²⁸, שהיו (תחילה) בתכלית ההעלם והסתר. והנה, שורש כל ההעלמות וההסתרים הוא משם אלקים, בגימטריא הטבע²⁹. והגם שאלקים הוא לשון אלקות³⁰,

(24) ב"ר פט"ז, ד.
 (25) שבועות לה, סע"א. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ו ה"ב. טוש"ע יו"ד סרע"ו ס"ט. שו"ע אדה"ז חאור"ח ספ"ה ס"ג.
 (26) ראה ברכות לא, ב.
 (27) תו"א בא ס, ג.
 (28) מקץ מב, ט. שם, יב. קה"ר פ"א, ד (בסופו).
 (29) פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"ב. ר"ח שער התשובה פ"ו ד"ה והמרגיל (קכא, ב). של"ה פט, א. קפט, א. שח, ב. שו"ת חכם צבי סי"ח. תניא שעהיוה"א רפ"ו. לקו"ת פ' ראה כב, ריש ע"ג.
 (30) ראה גם סה"מ תרס"ח ע' קעו.

(16) ע"פ קהלת ב, יג.
 (17) בתניא פכ"ז (לד, א) ובלקו"ת ר"פ פקודי מציינ לזהר ח"ב קכח, ב (ובלקו"ת שם מציינ גם לזהר שם סז, ב. וראה גם שם קפד, א). וראה גם תו"א ויקהל פט, ד. לקו"ת חוקת סה, ג.
 (18) תו"א שם.
 (19) ראה ויק"ר פי"ט, ב. המשך באתי לגני הישי"ת פרק ו.
 (20) תרומה כו, טו.
 (21) פרק י.
 (22) בא יב, מא.
 (23) ראה המשך באתי לגני רפ"א.

והוא רק בגימטריא הטבע, היינו, שהיותו אלקות הוא בו בגילוי, משא"כ ענין הטבע שבו הוא בהעלם (שרק מרומז בהגימטריא), מ"מ, הרי הוא שורש ומקור לטבע, שענינו הוא שהאור האלקי בא בריבוי צמצומים העלמות והסתרים ביותר, שזהו ענין הטבע, מלשון טובעו בים סוף³¹, שהאור הוא מוטבע בהסתתר וההעלם ביותר (כמבואר בהמשך מאמרי ההילולא פי"ג). אמנם, ע"י העבודה דצבאות הוי' בהביטול דקב"ע (צבאות מלשון חיל) מתבררים הניצוצות ומתעלים לקדושה, והיינו, שיוצאים מתכלית ההסתר ונכללים בהגילוי דשם הוי' (צבאות הוי') שלמעלה מהטבע. וסדר העבודה הוא, שגם כאשר נמצאים עדיין בחושך הגלות הנה לכל בנ"י הי' אור במושבותם³², ולא רק בד' אמות שלהם, אלא בכל מקום שאליו נכנס איש הישראלי, גם בביתו של מצרי, הי' אור נכנס ומאיר לו מה שבחביות ובתיבות ובמטמוניות³³, וזה הי' הכנה לוינצלו את מצרים³⁴, בירור כל ניצוצות שהיו במצרים, ולאח"כ גם ביזת הים שהיתה גדולה מביזת מצרים³⁵, והיינו, שאותן הניצוצות שלא הי' ביכולת בנ"י לברר מקודם, לפי שהיו בתכלית ההסתר, עוד יותר מהניצוצות שהיו במטמוניות של מצרים שנתגלו ע"י האור, הנה ניצוצות אלו הביאם פרעה עצמו³⁶ שיוכלו ישראל לבררם בביזת הים. וכל זה הי' הכנה למ"ת, כמ"ש³⁷ ויסע משה את ישראל מים סוף גו', שהסיע אותם מביזת הים למ"ת. וזוהי כללות העבודה דצבאות הוי' לגלות ולברר ולהעלות את הניצוצות שהיו בתכלית ההסתר, ועי"ז נעשה דירה לו ית' בתחתונים, בתחתונים ממש, ובלשון כ"ק אדמו"ר הזקן³⁸ בתחתון שאין תחתון למטה ממנו.

ד) **וללהבין הענין**, שהגם שהאור הוא מוטבע בהסתר והעלם ביותר, מ"מ, ע"י העבודה הוא בא בגילוי, הנה על זה מבאר בעל ההילולא בפרק יד (הפרק המכוון לשנה זו³⁹, שנת הי"ד בפעם השני, כפליים לתושי"י⁴⁰): והנה בכ"ז ואתה מחי' את כולם כתיב⁴¹, דהארת אור אלקי הרי נמשך להוות ולהחיות את כל הנבראים מאין ליש, וכדאיתא באגה"ק סי' ק"ך⁴² דהארה דהארה דהארה הוא בכל הנבראים ונוצרים ונעשים כו', שהוא האור והחיות אלקי שנמשך בכל הנבראים, שמאיר ונמשך גם במדריגות היותר תחתונים ויותר שפלים, וכמ"ש⁴³ אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך, שנמשך בכל סדר ההשתלשלות ממדריגה למדריגה עד מדריגת ברואים היותר שפלים, וביכולת כל אדם ואדם גם הפשוט ביותר לידע זאת (עכ"ל). והיינו, שבפרק י"ג מבואר איך שהאור בא בריבוי צמצומים העלמות והסתרים ביותר, ובפרק י"ד מבואר (קצה ההפכי) איך שהאור נמשך ומאיר בכל מקום, ובכל מקום שהוא נמשך (גם במקום הכי תחתון) הרי הוא בגלוי, וכמודגש בפסוק (שמביא בהתחלת הפרק) ואתה מחי' את כולם, ואתה (דייקא) לשון נוכח,

(31) פרשתנו טו, ד.

(32) בא יו"ד, כג.

(33) שמור"ר פי"ד, ג. תנחומא בא ג.

(34) בא יב, לו.

(35) מכילתא בא שם. פרש"י פרשתנו טו, כב.

(36) ראה ילקוט שמעוני פרשתנו רמז רנד בסופו.

(37) פרשתנו שם. וראה לקו"ש חכ"א ע' 77

ואילך.

(38) תניא פל"ו.

(39) ראה לעיל הערה 1 ובשוה"ג.

(40) ע"פ איוב יא, ג. שמור"ר פמ"ו, א.

(41) נחמ" ט, ו.

(42) קלא, ב.

(43) תהלים קלט, ח.

היינו, שהחיות אלקי שבכל הנבראים הוא בגילוי כ"כ עד שאומרים עליו אתה לשון נוכח. וכפי שמבאר שהאור האלקי המחי' ומהוה אינו מתפעל ואינו משתנה כלל, ומה שיכול להיות שינוי בהאור ע"י ההתלבשות, והיינו מה שהתלבשות פועל איזה שינוי, הוא רק בהחיות שבבחינת כח, אבל באור המחי' אין בו שום שינוי והתפעלות כלל. ויובן זה ע"פ הידוע בענין ג' הלשונות אור חיות וכח שכותב כ"ק אדמו"ר הזקן בתניא⁴⁴, דג' לשונות אלו הם ג' מדריגות, כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר האמצעי באמרי בינה⁴⁵, וכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בהמשך תערו"ב⁴⁶, דכח הוא נבדל ממקורו, ולכן הוא בבחי' העלם, משא"כ אור וגם חיות הם דבוקים במקורם, שלכן הם בבחי' גילוי, אלא, שהאור הוא בבחי' מקיף ואינו בהתלבשות, משא"כ החיות הוא בבחי' פנימי שבא בהתלבשות (לפי שהגילוי והדביקות שבחיות אינו כהגילוי והדביקות שבאור), ומ"מ אינו משתנה, דכיון שגם החיות הוא בבחי' גילוי ודביקות במקורו, לכן, גם כשמתלבש בהנבראים אינו משתנה כלל.

ה) אך צריך להבין, דהנה, בחיות האלקי שבנבראים יש דרגא רביעית, בחי' שם. וכידוע תורת הבעש"ט שהובאה בשעהיוה"א⁴⁷ שהשמות של כל הנבראים שבעולם הן הן אותיות הדבור המשתלשלות מעשרה מאמרות שבתורה ע"י חילופים ותמורות כו'. וידועה גם תורת הרב המגיד⁴⁸ עה"פ⁴⁹ וכל אשר יקרא לו האדם נפש חי' הוא שמו, שהשמות שקרא אדה"ר לכל הנבראים (לזה נאה לקרות שור וכו'⁵⁰) הם החיות שלהם. ועפ"ז מבאר מארז"ל⁵¹ דקריאת השמות של אדה"ר היתה הוראה על גודל חכמתו, ועד שחכמתו מרובה מחכמתם של מלאכי השרת, כי, מה שקרא האדם שמות לכל הבהמה וגו' הוא מפני שהשיג וידע השורש של כל מין ומין. ומבאר שם, שעד"ז הוא גם בנוגע שמות בני אדם (היינו לא רק שם המין, אדם, אלא גם השמות הפרטיים), ששמו הפרטי של כאו"א הוא חיותו. [ולהעיר, שכשם שהדברים אמורים בנוגע לשמו של כל דבר (שם המין וגם שם האיש) אשר יקראו לו בלשון הקודש, עד"ז הוא גם בהנוגע להשמות שבלע"ז, שהרי כל הענינים הם בהשגחה פרטית, וכמו שמצינו בספרי אאמו"ר בכו"כ מקומות⁵², שמדייק גם בשמות שבלע"ז ולומד מהם ענינים חדשים והוראות בעבודת ה']. ונמצא, שהחיות האלקי שבכל הנבראים (שעז"ג ואתה מחי' את כולם⁵³) הוא בבחי' שם. וצריך להבין, אין זה מתאים עם המבואר בהמשך דמאמרי ההילולא דמ"ש ואתה מחי' את כולם קאי על האור והחיות.

44) ראה תניא ח"ב פי"ב (פט, סע"ב) ובהגהה שם. וראה אוה"ת ענינים ע' קלה. סה"מ תרס"ד ע' קכח (בהוצאה החדשה ע' ב).

45) ראה אמרי בינה שער הק"ש פי"ב ואילך.
46) ח"א ע' תפח ואילך. ע' תרלא ואילך. ח"ג ע' אישט ואילך.

47) פ"א.

48) אור תורה ס"פ בראשית (סימן יד). לקוטי

אמרים סימן רמד.

49) בראשית ב, יט.

50) תנחומא חקת ו.

51) תנחומא שם. ב"ר פי"ז, ד.

52) ראה לקוטי לוי"צ אג"ק ע' ריט ואילך; שלו

ואילך — בנוגע לשמות אנשים שבלע"ז. ברשימתו

ע"ד מאסרו וכו' (נדפסה בהתחלת ספרו לזהר ולתניא)

— בנוגע לשם העיר ציאללי.

53) ראה שעהיוה"א פ"ב.

וביותר אינו מובן ע"פ הידוע שאור (ועד"ז חיות) ושם הם ב' הפכים, שאור (וכן חיות) הוא בחי' גילוי כנ"ל, משא"כ שם הוא בחי' העלם. דהנה⁵⁴, ענין הגילוי הוא באור דוקא, שהרי האור הוא מעין המאור, וע"י האור יכולים להשיג איכות גדלות המאור, וכמו אור הנר אור האבוקה אור הירח ואור השמש, שהחילוק שבין אור הנר לאור האבוקה מורה על המאור, משא"כ בשם, שעל ידו אינו מושג מהות האדם הנקרא בשם זה, שהרי ישנם כמה אנשים שנקראים באותו השם, ומ"מ אינם דומים כלל זה לזה בשכלם כו'. ויתירה מזה, שגם שם המין (שמורה יותר על החיות) הוא בהעלם, כדמוכח ממה שהקב"ה שיבח את אדה"ר שהי' יודע לקרות שמות לפי שהכיר שרש חיותו של כל נברא, ואם השם הי' מאיר בגילוי כמו האור, מהו יתרון החכמה כ"כ במה שהכיר, ומזה מוכח שההארה שבשם (גם בשם המין) היא בהעלם. ועד"ז במאמר אדה"ר לך נאה לקרות אדני שאתה אדון לכל בריותיך⁵⁵, שהצורך על זה בחכמתו של אדה"ר דוקא הוא לפי שענין זה הוא בהעלם. ויש לומר, שזהו גם מ"ש בשעהיוה"א⁴⁷ בשם האריז"ל⁵⁶ שגם בדומם ממש כמו אבנים וכו' יש בחי' נפש וחיות רוחנית, שכוונתו ב"דומם ממש" היא גם לבחי' דומם ברוחניות. דהנה, כל הנבראים (כמו שהם מצד עצם מהותם) מראים ומגלים את החיות האלקי שבהם, היינו שהנבראים עצמם אומרים (זיי אליין זאגן) שיש בהם חיות אלקי. ועד"ד הידוע⁵⁷ שכל נברא אומר שירה להקב"ה. אמנם, מצד ריבוי ההעלמות וההסתרים יש נבראים שהם בבחי' דומם, שאינם מגלים (זיי זאגן ניט) את החיות האלקי שבהם. ועל זה אומר שגם בדומם ממש (הנבראים שהם בבחי' דומם) יש בחי' נפש וחיות רוחנית. ובהמשך לזה מבאר שהחיות של הנבראים הוא השמות שנקראים בהם, והיינו, ששם הוא בחי' העלם. אבל בהמשך ההילולא מבאר, שמה שנמשך להוות ולהחיות את כל הנבראים הוא הארת אור אלקי, אור דייקא, שהוא בבחי' גילוי. וכמובן גם ממה שמביא על זה מ"ש באגה"ק ס"כ דהארה דהארה דהארה (מהקו) הוא בכל הנבראים ונוצרים ונעשים כו', שבזה מודגש ענין הגילוי, שהרי מה שהקו מהוה יש מאין, אף שהתהוות יש מאין היא רק בכח העצמות שמציאותו מעצמותו, הרי זה מפני שהקו הוא מאור א"ס שהאור הוא כעין המאור כו' שמציאותו כו' (כמבואר באגה"ק שם⁵⁸), ומזה מובן שגם ההארה דהארה דהארה של הקו שבכל הנבראים ונוצרים ונעשים שמחי' ומהוה אותם מאין ליש היא כעין המאור, ענין הגילוי. ומוסיף לבאר (בהמשך ההילולא) שהאור והחיות מאיר ונמשך גם במדריגות היותר תחתונים והיותר שפלים, וכמ"ש אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך, והיינו, שגילוי החיות הוא לא רק בשמים, השמים מספרים כבוד א-ל⁵⁹, אלא גם בארץ ואפילו בשאול החיות הוא בגילוי. וכפי שממשיך שם, שביכולת כל אדם ואדם גם הפשוט ביותר לידע זאת, כנ"ל.

(57) פרק שירה.
(58) קל, סע"א ואילך.
(59) תהלים יט, ב.

(54) ראה גם המשך תער"ב ח"א פשו"ו ואילך.
(55) ב"ר שם.
(56) ראה עץ חיים שער לט (שער מ"ן ומ"ד)

ו) ונקודת הביאור בזה, שהענין שחיות הנבראים הוא (גם) בחי' שם (כמבואר בשעה"ה"א) הרי זה לפי שיש מעלה בשם לגבי אור. והענין בזה, כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר מהר"ש⁶⁰ במארו"ל⁶¹ הלך הקב"ה מהלך ת"ק שנה לקנות לו שם (שם דייקא), ששורש השם הוא למעלה משורש האור, כי, ענין האור, עם היותו דבוק במאור ומעין המאור, הרי הוא רק הארה בלבד, משא"כ שם, עם היותו נבדל ובחי' העלם, הרי הוא מושרש בהעצם, ולכן הוא ממשיך את העצם, וכפי שרואים באדם המתעלף רח"ל (שאינן בו התפשטות החיות ונשאר בו רק העצם), שעיי"ז שקוראין אותו בשמו יכולים להשיב את נפשו, והיינו לפי שעיי" קריאת השם ממשיכים את העצם⁶². ויתירה מזו מצינו⁶³, שאפילו בקריאת השמות פרטיים של הכחות ממשיכים אותם משרשם ומקורם העצמיים, וכמבואר בתו"א⁶⁴ שעיי" שקוראים את האדם בשם חכם וחסיד, ממשיכים את כח החכמה והחסד שלו מהעלמם העצמי. ועד"ז הוא למעלה, שעיי" שקוראים אותו ית' בשם חכם וחסיד, מעוררים שיאציל אור בחכמה ובחסד, אף שלפני הבריאה לא היו החכמה והחסד גם בהעלם. ולכן מבואר לפעמים⁶⁵ דקריאת שמות מגעת גם למעלה מי"ס הגנוזות. ועאכו"כ בנוגע לשם האדם (ראובן שמעון, שלמעלה יותר מהשם חכם וחסיד), שעיי"ז שקוראים את האדם בשמו ממשיכים את העצם. ועפ"ז מובן מה שהחיות האלקית של הנבראים הוא (גם) בבחי' שם (כמבואר בשעה"ה"א), אף ששם הוא בחי' העלם, כי יש מעלה בשם שאינה באור, שהאור עם היותו מעין המאור הוא הארה בלבד, ומכ"ש החיות (דבחי' אור) שבכל הנבראים ונוצרים ונעשים, שנוסף לכך שהוא רק בבחי' אור הקו, הנה באור הקו גופא הוא רק הארה דהארה דהארה בלבד, וזוהי המעלה בהחיות דבחי' שם, שענין זה מגיע בהעצם.

ז) ויש לקשר ענין זה עם משנת"ל במעלת בירור הניצוצות כמצרים שהיו בתחילה בתכלית ההעלם וההסתור, שזהו ע"ד ענין השם, שעם היותו בבחי' שם, מ"מ, יש בו מעלה לגבי אור, שעל ידו דוקא מגיעים בהעצם. וזהו גם מ"ש כ"ק אדמו"ר הצ"צ בד"ה ויהי בשלח פרעה את העם⁶⁶, דלכאורה הול"ל את ישראל, ומהו את העם (לשון עוממות⁶⁷), ומבאר, שעל ישראל בגלות מצרים כתיב⁶⁸ וזרעתי לי בארץ, ואמרו רז"ל⁶⁹ כלום אדם זורע סאה אלא כדי להוציא כמה כורים. והיינו ע"ד הידוע⁷⁰ בענין שהתומ"צ נק' בשם זריעה, והיינו, שהמצוות נזרעו בישראל שנאמר⁷¹ בהם כי תהיו אתם לי⁷² ארץ חפץ [וכתורת הבעש"ט⁷³ שבכאו"א מישראל יש אוצרות נעלים בדוגמת האוצרות שבארץ הגשמית, ורק שצריך לגלותם], שזה קאי על ישראל

(60) סה"מ תר"ל ע' סז ואילך.

(61) קה"ר פ"ז, א.

(62) ראה גם סה"מ תרצ"ט ע' 163. תש"א ע' 82.

(63) ראה המשך תערי"ב שם ספשי"ח.

(64) ויחי (בהוספות) קג, ג — הובא בהמשך

תערי"ב שם.

(65) ראה ד"ה באתי לגני השי"ת פרק יז. ד"ה

באתי לגני תשכ"ז פ"ו (לקמן ע' תקעד).

(66) אוה"ת פרשתנו ע' שנג.

(67) תניא שעה"ה"א רפ"ז.

(68) הושע ב, כה.

(69) פסחים פז, ב.

(70) תו"א שמות נג, ד.

(71) מלאכי ג, יב.

(72) כ"ה בתו"א שם. וכ"ה גם שם נד, א.

(73) כתר שם טוב (קה"ת, תשס"ד) בהוספות סימן

נז. וש"נ.

כמו שהם למטה⁷⁴, ועי"ז דוקא נעשה הצמיחה. ועד"ז הוא גם בנוגע להזריעה
דישראל בגלות מצרים, שזהו בשביל הצמיחה, היינו, בשביל ההוספה שנעשה בהם
ע"י בירור הניצוצות שבמצרים שהיו בתחילה בתכלית העולם וההסתר, שדוקא עי"ז
ניתוסף עליו גדול יותר, וע"ד המעלה שבשם דוקא לגבי אור, כנ"ל.

(ח) **אמנם** כיון שענין השם הוא בבחי' העלם, לכן ענין זה גופא (מעלת השם)
מתגלה ע"י האור. ומזה מובן גם בנוגע להחיות האלקי שבנבראים,
שכיון שהחיות האלקי שבבחי' שם (שבשמות הנבראים) הוא בהעלם, לכן צריך גם
להחיות שבבחי' אור שהוא בגילוי, ועי"ז מתגלה גם החיות שבבחי' השם, ואז ישנם
ב' המעלות, שגם העצם (שבהשם) בא בגילוי.

ועי"ז פועלים שיהי' השם שלם [כמו שאני נכתב כך אני נקרא⁷⁵] והכסא שלם⁷⁶,
ביחד עם שלימות העם, שלימות התורה, ושלימות ארץ ישראל, שנקראת
בשם ארץ לפי שרצתה לעשות רצון קונה⁷⁷, והרי הפירוש שרצתה לעשות כו' הוא
לא רק מלשון רצון, אלא גם מלשון ריצה⁷⁸, והיינו, דעם היות שארץ היא בחי' מלכות
שהיא בבחי' העלם והסתר, שלכן צריכים להעבודה דקב"ע, מ"מ הרי זה גם באופן
של ריצה לעשות רצון קונו. ועי"ז זוכים להריצה לקראת הגאולה האמיתית והשלימה
ע"י משיח צדקנו, בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו⁷⁹, במהרה בימינו ממש.

74) ראה תו"א שם (נג, ד).
75) פסחים נ, א.
76) פרש"י סוף פרשתנו.
77) ב"ר פ"ה, ח.
78) ראה פי' מהרז"ו ועץ יוסף לב"ר שם. תו"א
בראשית א, סע"ג.
79) כמ"ש ביציאת מצרים — בא י, ט.

74) ראה תו"א שם (נג, ד).
75) פסחים נ, א.
76) פרש"י סוף פרשתנו.
77) ב"ר פ"ה, ח.